

Slovenskej republiky – disciplinárny súd

R O Z H O D N U T I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky – odvolací disciplinárny súd v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a súdcov JUDr. Stanislava Beňa, JUDr. Vojtechu Lefflera, JUDr. Mariána Jarábka a JUDr. Eriky Zajacovej v disciplinárnej veci vedenej proti **JUDr. D K**, sudkyni Krajského súdu v B na verejnem zasadnutí konanom 26. júla 2010 prejednal jej odvolanie, ako aj odvolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky, ktoré podali proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky – prvostupňového disciplinárneho súdu zo dňa 12. februára 2009, sp. zn. 1 Ds 13/2008, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 131 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o súdoch a príslušných orgánoch v znení zmien a doplnkov (ďalej len súdcov a príslušných orgánoch) **z r u š u j e s a** rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky – prvostupňového disciplinárneho súdu, sp. zn. 1 Ds 13/2008 zo dňa 12. februára 2009.

Podľa § 125 ods. 1 zákona o súdoch a príslušných orgánoch disciplinárne konanie **s a p r e r u š u j e** a vec sa postupuje Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru Slovenskej republiky, Úradu justičnej a kriminálnej polície B ..

O d ô v o d n e n i e

Rozhodnutím, sp. zn. 1 Ds 13/2008, vyhlásenom na ústnom pojednávaní dňa 12. februára 2009 Najvyšší súd Slovenskej republiky – prvostupňový disciplinárny súd uzнал sudkyňu JUDr. D K za vinnú z disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a/ zákona o súdoch a príslušných orgánoch, ktoré mala spáchat' na tom skutkovom základe, že v trestnom konaní obžalovaných Z S a PhDr. E K, vedenom na Okresnom súde B pod sp. zn. 6T 47/2007, pre trestný čin ohovárania podľa

§ 206 ods. 1 , ods. 2 Tr. zák. dňa 7. decembra 2007 vypovedala na hlavnom pojednávaní ako svedkyňa, pričom v rámci tohto výsluchu uviedla nepravdivé skutočnosti a hodnotiace úsudky týkajúce sa výkonu funkcie predsedu Okresného súdu Ž JUDr. P P v období rokov 1997 – 1999, čím výrazne zasiahla do osobnostnej sféry menovaného.

Podľa § 117 ods. 10 zákona o sudcoch a príslušiacich Najvyšší súd Slovenskej republiky – prvostupňový disciplinárny súd upustil od uloženia disciplinárneho opatrenia JUDr. D K .

Z odôvodnenia predmetného rozhodnutia vyplýva, že prvostupňový disciplinárny súd na základe návrhu ministra spravodlivosti Slovenskej republiky zo dňa 10. septembra 2008 vykonal dokazovanie na ústnom pojednávaní, pričom po zhodnotení vykonaných dôkazov mal za to, že JUDr. D K na hlavnom pojednávaní Okresného súdu B dňa 7. decembra 2007 v trestnej veci obžalovaných Z S a PhDr. E K vypovedala ako svedkyňa nepravdivé skutočnosti a hodnotiace úsudky, ktoré neboli ničím preukázané, nemali reálny základ, čím ublížila na cti JUDr. P P . Sudkyňa JUDr. D K bola členkou kontrolnej skupiny, ktorá z poverenia vtedajšieho ministra spravodlivosti Slovenskej republiky JUDr. J Č vykonalala v roku 1999 kontrolu na Okresnom súde v Ž , z ktorej však nebolo vypracovaný žiadny protokol. V rámci predbežnej otázky disciplinárny senát došiel k záveru, že kontrola ktorej členkou bola JUDr. K , nesplnila zákonom určené podmienky, nebola vykonaná v súlade so zákonom v tom zmysle, že nebolo vyhotovený protokol o kontrole, v ktorom by boli výslovne uvedené nedostatky súvisiace s činnosťou JUDr. P P ako predsedu Okresného súdu v Ž a ani kontrolovaný subjekt, konkrétnie predseda tohto súdu sa k zisteným nedostatkom nemohol vyjadriť. Napriek tomu na hlavnom pojednávaní dňa 7. decembra 2007 ako svedkyňa JUDr. D K vypovedala: „Keby sme napísali a vypracovali ako komisia protokol, tak keby som čo i len jednu vec tak spravila ako JUDr. P , tak by som nemohla spávať, lebo v tom čase som bola aj podpredsedníčkou krajského súdu a mne chodili zimomriavky po tele, že takéto veci je možné, na základe funkcie predsedu okresného súdu vykonávať. Boli to vážne, skutočne vážne pochybenia. Šibovali sa veci, prideľovali sa úplne v rozpore s rozvrhom práce, opatrenia, ktoré vydal predseda okresného súdu, boli úplne v rozpore so všeobecnými zásadami rozvrhu práce“. V čase výsluchu pritom JUDr. D K vedela, že jej tvrdenia o kontrolných zisteniach nie je možné preukázať priamym dôkazom – protokolom o výsledku kontroly,

z ktorého by bolo zrejmé, aké nedostatky boli zistené, postup ktorý sa pri kontrole zachoval, aké metódy zisťovania sa použili a konkrétnie podklady, ktoré sa vzali do úvahy. Podľa § 30 ods. 1 zákona o sudcoch a prísediacich v občianskom živote a pri výkone funkcie súdca, a to aj po jeho skončení, sa súdca musí zdržať všetkého, čo by mohlo narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie súdca, alebo ohrozíť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovania súdov. Obmedzenia štátneho funkcionára pri výkone štátnej funkcie podľa osobitného predpisu sa vzťahujú primerane aj na súdca. Podľa názoru disciplinárneho prvostupňového senátu sa JUDr. D K v zmysle týchto zákonom určených zásad na hlavnom pojednávaní dňa 7. decembra 2007 neriadila, pretože ako svedkyňa tu uviedla skutočnosti a hodnotiace úsudky, ktoré neboli ničím preukázané a ktorými ublížila na cti JUDr. P P. Týmto konaním sa teda dopustila disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a/ zákona o sudcoch a prísediacich, pretože svojim konaním porušila základnú povinnosť súdca podľa § 30 ods. 1 tohto zákona, a to zdržať sa v občianskom živote všetkého, čo by mohlo narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie súdca.

Pri rozhodovaní o ukladaní disciplinárneho opatrenia prvostupňový disciplinárny súd prihliadol v zmysle § 117 ods. 8 na rozsah a povahu porušenej povinnosti zo strany JUDr. D K, spôsob konania, následok a mieru zavinenia, a tak dospel k záveru, že v zmysle § 117 ods. 10 môže upustiť od uloženia disciplinárneho opatrenia, pretože to považoval za postačujúce.

Proti tomuto rozhodnutiu podali odvolania tak súdkyňa JUDr. D K ako aj navrhovateľ – minister spravodlivosti Slovenskej republiky.

Súdkyňa JUDr. D K namietla rozhodnutie prvostupňového disciplinárneho súdu v celom rozsahu. Podľa jej názoru sa nedopustila žiadneho disciplinárneho previnenia, rozhodnutie považuje za nejasné a vec je nesprávne aj právne posúdená. Pokiaľ vypovedala na hlavnom pojednávaní Okresného súdu B dňa 7. decembra 2007 v trestnej veci obžalovaných Z S a PhDr. E K, postupovala podľa zákona, pretože ako svedkyňa v zmysle § 129 a § 130 Tr. por. bola povinná dostaviť sa na predvolanie súdu a vypovedať ako svedkyňa, ktorá vnímala určitý dej a určitú udalosť. Žiadne z ustanovení Trestného poriadku neumožňuje svedkovi odoprieť výpoved' z dôvodu, že ako člen kontrolnej komisie sa zúčastnil na vykonaní kontroly, z ktorej neboli vyhotovený záverečný protokol. Takýto dôvod nie je možné subsumovať pod žiadny

z dôvodov uvedených v § 129 a § 130 Trestného poriadku. Preto sa na hlavnom pojednávaní vyjadrovala len k zisteniam, ktoré počas vykonávania kontroly pozorovala vlastnými zmyslami. Bola zbavená mlčanlivosti pre toto trestné konanie a mala len dve možnosti, bud' hovoriť pravdu a nič nezamlčať, alebo sa dopustiť trestného činu krivej výpovede tým, že by určité skutočnosti zamlčala. Pre jej výpoved' bolo irelevantné, či predmetná kontrola bola ukončená podľa zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe alebo nie. Záver prvostupňového disciplinárneho súdu, že kontrola bola nelegálna, lebo neboli vypracovaný záverečný protokol, nemá oporu v žiadnom zákone. Z návrhu ministra spravodlivosti ani z rozhodnutia prvostupňového súdu nie je zistiteľné, ktorými výrokmi sa mala dopustiť údajného zásahu do osobnostnej sféry súdca JUDr. P P . Nie je zrejmé ani to, ktoré výroky mali obsahovať nepravdivé skutočnosti a ktoré výroky sú hodnotiacimi úsudkami zasahujúcimi do osobnostných práv menovaného. Keďže sa nedopustila žiadneho disciplinárneho previnenia, navrhla, aby ju disciplinárny odvolací súd v plnom rozsahu oslobodil a priznal jej nárok na náhradu trov účelne vynaložených v súvislosti s disciplinárnym konaním.

K odvolaniu sudkyne JUDr. D K sa vyjadrila aj protistrana – navrhovateľ minister spravodlivosti Slovenskej republiky. Má za to, že z odvolania sudkyne je zrejmé, že dodnes nepochopila, že nie je disciplinárne stíhaná, pretože rešpektovala predvolanie na súd a vypovedala pred ním ako svedok, ale preto, že v tomto procesnom postavení uviedla proti poškodenému súdcovi JUDr. P P v trestnej veci vedenej na Okresnom súde B pod sp. zn. 6T 47/2007, také nepravdivé hodnotiace úsudky, ktoré nemajú reálny skutkový základ a ktoré sú urážajúce a profesionálne degradujúce súdca a v dôsledku toho objektívne spôsobilé výrazne narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie súdca. Menovaná ako svedkyňa nevypovedala o tom, čo videla a zistila, ale hodnotila prácu JUDr. P P ako predsedu súdu a ako osoby v procesnom postavení poškodeného, a to spôsobom, ktorý jednoznačne vzbudzuje odsúdenie takéhoto konania ako výrazne amorálneho a protizákonného, čo vyplýva zo slov sudkyne, ktoré odzneli na hlavnom pojednávaní v tej podobe „že by nemohla spávať, keby to urobila ona, chodili jej zimomriavky po tele, boli to skutočne vázne pochybenia“. Žiadny z vypočutých svedkov, ani členov kontrolnej skupiny jej výpoved' nepotvrdil, pretože o konkrétnych zisteniach sudkyňa JUDr. D K ako svedkyňa nevypovedala. Ani jeden z nich nepotvrdil, že by JUDr. D K chodili zimomriavky po tele, ani to že by nemohla spávať. Vecne správny a zákonný postoj k veci zaujala svedkyňa JUDr. I H , ktorý bol právom očakávaný

aj od JUDr. D K . Minister spravodlivosti Slovenskej republiky vo svojom vyjadrení preto navrhol odvolanie sudkyne JUDr. D K zamietnuť.

Minister spravodlivosti Slovenskej republiky podal odvolanie proti rozhodnutiu prvostupňového disciplinárneho súdu v tej časti, v ktorej podľa § 117 ods. 10 Zákona o sudcoch a príslušiacich upustil od uloženia disciplinárneho opatrenia JUDr. D K . Disciplinárny súd na jednej strane správne rozhadol o tom, že sudkyňa JUDr. D K je vinná z disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a/ Zákona o sudcoch a príslušiacich, na druhej strane však nedocenil závažnosť jej konania, keď sa rozhadol v zmysle uvedeného ustanovenia zákona upustiť od uloženia opatrenia. Prvostupňový súd nevzal do úvahy rozsah ujmy, ktorá vznikla poškodenému v príčinnej súvislosti so spáchaným skutkom, ktorý hraničí s trestným činom krivej výpovede podľa § 346 Tr. zák. a najmä trestným činom ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. Prvostupňový súd nedocenil ani spôsob konania sudkyne, ktorý je tak závažný, že až uloženie disciplinárneho opatrenia splní účel disciplinárneho konania.

Minister spravodlivosti preto navrhol, aby odvolací disciplinárny senát zrušil rozhodnutie prvostupňového disciplinárneho súdu vo výroku o upostení od uloženia trestu a sudkyni JUDr. D K uložil disciplinárne opatrenie podľa § 117 ods. 1 písm. b/ zákona o sudcoch a príslušiacich, a to zníženie funkčného platu o 15 % na obdobie 3 mesiacov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky – odvolací disciplinárny senát na základe riadne a včas podaných odvolaní sudkyňou JUDr. D K a ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia prvostupňového disciplinárneho súdu a zistil, že odvołanie sudkyne JUDr. D K je dôvodné, kým odvołanie ministra spravodlivosti dôvodné nie je.

Odvolací disciplinárny súd pri plnení prieskumnej povinnosti zistil pochybenie v doteraz vedenom disciplinárnom konaní v tom smere, že navrhovateľ a následne aj prvostupňový disciplinárny súd si bez právneho základu prisvojili právo rozhodnúť, že konanie sudkyne JUDr. D K napĺňa znaky disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a/ zákona o sudcoch a príslušiacich a nie trestného činu krivej výpovede

a krivej prísahy podľa § 346 ods. 2 Tr. zák. napriek tomu, že jeho znenie v plnom rozsahu korešponduje so znakmi skutkovej podstaty tohto trestného činu.

Prvostupňový disciplinárny súd v odvolaní napadnutom rozhodnutí prijal bez bližšieho odôvodnenia právny záver, že tento skutok napriek jeho identite so skutkovou podstatou vyššie uvedeného trestného činu nie je trestným činom, ale disciplinárnym priestupkom podľa citovaného ustanovenia zákona o sudcoch a prísediacich, čím presiahol právomoc danú mu zákonom.

Pre takýto postup nemal právny podklad v žiadnom z právnych predpisov tvoriacich súčasť platného právneho poriadku.

Trestného činu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 2 Tr. zák. sa dopustí, kto v trestnom konaní pred súdom po zložení prísahy uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie, alebo takúto okolnosť zamlčí.

Objektívnu stránku tohto trestného činu teda je uvedenie nepravdy o dokazovanej dôležitej okolnosti alebo jej zamlčanie svedkom v trestnom konaní pred súdom.

Krivá výpoved' sa pritom musí týkať okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie, nemusí však ísť o okolnosť, ktorá bola pre rozhodnutie jedine a výlučne rozhodujúca. Pôjde najmä o okolnosť, ktorú musí súd vziať do úvahy pri riešení otázky, o ktorej sa má rozhodnúť.

Ked'že v predmetnom trestnom konaní vedenom na Okresnom súde B proti obžalovaným Z S a PhDr. E K sa riešila otázka, či tieto vo svojich článkoch ohovorili JUDr. P F, okrem iného aj v súvislosti s výkonom funkcie súdca a súčasne s výkonom funkcie predsedu súdu Okresného súdu v Ž, je tu zjavná totožnosť znakov skutkovej podstaty trestného činu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 2 Tr. zák. s podstatnými znakmi údajného skutku spáchaného sudkyňou JUDr. D K, ktorým mala podľa napadnutého rozhodnutia vypovedať nepravdu o JUDr. P P práve v súvislosti s výkonom týchto funkcií.

Prvostupňový disciplinárny súd svojim procesným postupom, v ktorom vykonával disciplinárne konanie, tak nahradil proces riadneho skúmania prípadnej trestnej zodpovednosti JUDr. D K , ako ho upravuje zákon k tomu povolený, t. j. zákon č. 301/2005 Z. z. v znení doplnkov a zmien (Trestný poriadok).

Z dôvodu, že disciplinárne stíhaná JUDr. D K vypovedala ako svedok pred súdom s právnymi dôsledkami, ako u každého právne zodpovedného občana, mali povahu jej konania v prvom rade posúdiť orgány činné v trestnom konaní. S prihliadnutím na ustanovenie § 9 ods. 1 Tr. por. totiž nie je bez ďalšieho priamo vyňatá z ich právomoci.

Už po doručení návrhu na začatie disciplinárneho konania sudkyňa takýto postup oprávnene namietala.

Vo svojom vyjadrení k návrhu ministra spravodlivosti podaného prostredníctvom svojej obhajkyne (č. l. 12 až 15 spisu) okrem iného poukazovala na skutočnosť, že tento svojim návrhom prekročil svoje kompetencie. Pravdivosť svedeckej výpovede možno relevantne namieňať trestným stíhaním pre trestný čin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 Tr. zák. Nemá vedomosť, že by sa proti nej viedlo takéto konanie a už vôbec nebolo žiadne takéto konanie pre jej svedeckú výpoved skončené rozhodnutím súdu. Neexistuje teda právoplatný odsudzujúci rozsudok súdu, v zmysle ktorého by sa dopustila tohto trestného činu.

Ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky žiadny zákon neumožňuje posudzovať pravdivosť výpovede svedka v trestnom konaní. Ak vo svojej výpovedi klamala, musí byť stíhaná pre trestný čin krivej výpovede a krivej prísahy, na čo však majú oprávnenie len orgány činné v trestnom konaní, pričom o jej vine môže rozhodnúť jedine všeobecný súd, ako to vyplýva z ustanovení čl. 50 ods. 1, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Minister spravodlivosti podľa nej tak svojim návrhom konal v rozpore s ustanovením čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ignoroval zákonom stanovený postup pri vyšetrovaní trestných činov a bez splnomocnenia nahradil orgány činné v trestnom konaní a súd, ktoré jediné sú oprávnené vyšetrovať a prejednávať trestné činy osôb, vrátane súdcov.

Navrhovateľ svojim návrhom vlastne sám a bez akýchkoľvek dôkazov rozhodol, že spáchala trestný čin krivej výpovede bez rešpektovania prezumpcie neviny podľa čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Prvostupňový disciplinárny súd po obdržaní týchto relevantných a skutočného podstatu veci vystihujúcich námetok tieto nevzal do úvahy, neprijal príslušné procesné rozhodnutie, ale pokračoval v disciplinárnom konaní vykonávaním dôkazov a následne vydal chybné rozhodnutie o vine sudkyne JUDr. D K z predmetného disciplinárneho previnenia.

Podľa § 125 ods. 1 zákona o sudech a prísediacich v znení doplnkov a zmien, ak sa disciplinárny senát domnieva, že skutočnosti, ktoré sa sudscovi kladú za vinu, majú znaky trestného činu, disciplinárne konanie preruší a vec postúpi príslušnému orgánu činnému v trestnom konaní.

Odvolací disciplinárny súd akceptujúc tieto právne úvahy a argumenty sudkyne JUDr. D K obsiahnuté aj v podanom odvolaní preto podľa § 131 ods. 4 Zákona o sudech a prísediacich zrušil napadnuté rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky – disciplinárneho prvostupňového súdu a podľa § 125 ods. 1 Zákona o sudech a prísediacich prerušil disciplinárne konanie a vec postúpil Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru Slovenskej republiky, Úradu justičnej a kriminálnej polície B ako orgánu vecne a miestne príslušnému na posúdenie veci.

Odvolací disciplinárny senát najvyššieho súdu však poznamenáva, že nepovažuje za presnú námetku sudkyne v tom smere, že orgány činné v trestnom konaní už jej konanie posudzovali a oznámenie JUDr. P P odmietli.

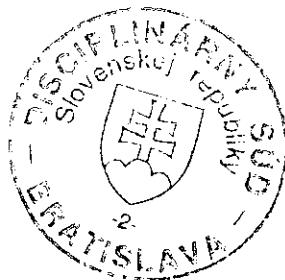
V skutočnosti Okresné riaditeľstvo Policajného zboru, Úrad justičnej a kriminálnej polície B posudzovalo a dňa 24. novembra 2003 odmietlo oznámenie menovaného z 15. marca 2002 na sudkyňu JUDr. D K, avšak za obsah listu, ktorý dňa 23. januára 2001 napísala ako vedúca kontrolnej skupiny ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky a Krajskému úradu vyšetrovania Policajného zboru Slovenskej republiky v B B .

Predmetom preverovania teda boli iné skutkové okolnosti, ktoré sa udiali približne 6 rokov pred údajným spáchaním teraz posudzovaného skutku.

Z vyššie uvedeného plynie, že odvolací disciplinárny súd zistil pochybenie v procesnom postupe prvostupňového disciplinárneho súdu, preto nepovažuje za potrebné rozoberať napadnuté rozhodnutie z vecného hľadiska.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu žiadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 26. júla 2010

JUDr. Martin Piovartsy, v. r.
predseda odvolacieho disciplinárneho senátu

Vypracoval: JUDr. Marián Jarábek

Za správnosť vyhotovenia: D M